



VANNOMRÅDE
LEIRA-NITELVA
- e l v e l i v . n o -

Referat fra møte i temagruppe økologi 21.05.25

Tid: Onsdag 21. mai 2025, 10:00 – 14:0.

Sted: Møterom Stav, Lillestrøm rådhus/Teams-møte

Til stede: Linda A. Grimsgaard, Rælingen (leder)
Rita Romsås Fjeldberg, Ullensaker
Line Gustavsen, daglig leder (referent)

Deltok digitalt: Leiv Ommund Knutson, Gjerdrum
Hilde Birkeland, Lillestrøm (fra 12:07)
Norun Reppe Bell, Lørenskog
Guro Haug, Nittedal
Sara Louise McElroy, Nannestad
Kari-Anne S. Gorset, Lunner
Sunniva Numme, Statsforvalteren i Oslo og Viken

Forfall: Toril Giske, Oslo
Akershus Fylkeskommune

Ved behov: Trygve Rognstad, Gran

Saksliste:

Sak 12: Innkalling, dagsorden og saker til eventuelt

Det var ingen innvendinger til innkallingen, dagsorden. Det ble meldt inn en sak til eventuelt.

Vedtak: Innkalling og dagsorden godkjennes.

Sak 13: Orienteringer

- 01: Ny veileder for skjøtsel av kantsoner
 - o [Kantvegetasjon - Skjøtselsveilederen \(utgitt 2025\)](#)
- 02: Ny veileder for skjøtsel av kantsoner
 - o [Vannmiljø i arealplanlegging - miljodirektoratet.no](#)
- 03: Nasjonale føringer for å ta vare på godt vannmiljø
 - o Det har kommet nye nasjonale føringer for å ta vare på godt vannmiljø. Disse er mye mer utfyllende enn de som ble utgitt i 2019. Da var det tatt inn 5 temaer, nå er det 16. temaer som nevnes.
 - o Noen av de nye temaene er: Vannkraft, kantsoner, skogbruk, plastforurensning, arealplanlegging og klimatilpasning
 - o [Nasjonale føringer for arbeidet med oppdatering av de regionale vannforvaltningsplanene](#)

- 04: EØS-tilsynets vurdering av Norges vannmiljøprestasjoner
 - Norge har kommet godt i gang med å få fastsatt tilstand i våre vannforekomster, men..
 - Unntak fra miljømål:
 - Må forklares bedre, holder ikke å kun si tekniske årsaker/økonomiske årsaker.
 - Alle unntak for nye inngrep bør inkluderes (§12)
 - Kunnskapsgrunnlaget:
 - Kjemisk tilstand i overflatevann bør kartlegges
 - Mer overvåking av økologisk tilstand, ekspertvurderinger er ikke godt nok!
 - Skal man overvåke der det ikke er kjente påvirkninger? Svar. JA!
 - Presentasjon fra Nasjonal vannmiljøkonferanse:
 - [Nasjonal vannmiljøkonferanse 2025 Video 3 Thorkildsen](#) (13.45 min)
- 05: Åpning av båtseptikanlegg i Gansvika
 - Den 5. mai var det offisiell åpning av båtseptikanlegget i Gansvika.
- 06: Aktuelle seminarer fremover:
 - 26.05.2025 [Lekkasjereduksjon i norske vannverk](#)
 - 28.05.2025 [Shaping the Future of Water Management in Europe](#)
 - 11.06.2025 [Bare å stupe uti – klimatilpasset overvåking, beredskap og forvaltning av vannressursene](#)
 - 24.09.25 [Ny gjødselbrukforskrift og bærekraftig bruk av fosfor](#)
 - 06.10.2025 [Fra innsjø til hav – kan nitrogenet håndteres bedre i vannforvaltningen?](#)
- 07: Tidligere seminarer
 - 04.-05.02.25 [Kommunesamling for landbruk 2025](#)
 - 27.02.25 Klimatilpasning med skog i skredutsatt terreng. Naturbasert sone
 - 18.-19.03.2025 [Norsk Vanns fagtreff 2025](#)
 - 20.03.25 Håndbøker og sjekklister for naturbaserte løsninger. Naturbasert sone
 - 08.-09.04.2025 [Nasjonal vannmiljøkonferanse](#) (Miljødirektoratet)
 - 24.04.25 Sikring av bekkekanter med bruk av trestokker. Naturbasert sone

Vedtak: Informasjonen tas til orientering.

Sak 14: Prosjekter 2025

Årets prosjekter ble gjennomgått med tanke på progresjon, økonomi og gjennomføring. Noen tilskuddsmidler har kommet inn, men vi har ikke fått svar på alle søknadene enda.

Vedtak: Informasjonen tas til orientering.

Sak 15: Oppdatert temaplan for 2025

Oppdatert temaplan for 2025 ble gjennomgått.

Vedtak: Oppdatert temaplan godkjennes

Sak 16: Kartlegging av kantsoner i landbruksareal

Landbruksgruppa har kartlagt kantsoner i landbruksareal ved å benytte ortofoto. Daglig leder presenterte resultatet for økologigruppa.

Vedtak: Informasjonen tas til orientering.

Sak 17: Årsmelding 2024

Vannområdets årsmelding for 2024 ble gjennomgått.

Vedtak: Informasjonen tas til orientering

Sak 18: Arbeid frem mot ny planperiode 2028-2033

I løpet av året så skal kunnskapsgrunnlaget vurderes og oppdateres, og dette betyr at vannområdet sammen med kommunene må oppdatere Vann-Nett.

- Påvirkninger – her er det ønske om at kulverter og kantsoner legges inn.
 - o Statsforvalteren er ansvarlig for påvirkninger
 - o Per nå usikkert hvordan arbeidet med kulverter og kantsoner blir.
- Tiltak – nye tiltak må på plass, og det må vurderes om «gamle» tiltak skal kopieres over til ny planperiode.
- Miljømål – Miljømålene må vurderes og oppdateres.

Vannområdet ønsker å se på muligheten for å splitte enkelte vannforekomster. Et eksempel er der hvor en bekk i et bekkefelt har dårlig kjemisk tilstand på grunn av avrenning fra skytebane.

Vedtak: Informasjonen tas til orientering.

Sak 19: Vassdragsovervåkingsrapport 2024 og mulige endringer mot neste rapport

Vassdragsovervåkingsrapport for 2024 ble gjennomgått. For fremtidige rapporter ønskes det litt grundigere diskusjoner rundt hva som kan være årsaker til resultater og forslag til hva som bør gjøres for å få bedre resultater (der dette ikke er opplagt).

Vedtak: Informasjonen tas til orientering.

Sak 20: Runde rundt bordet

Lunner:

- Hovedplan VA på høring. Stor og viktig plan som antageligvis blir vedtatt til høsten
- Tiltak i Klemma på Harestua - utbedringer etter et styrtregn. Tok litt lengre tid da de måtte søke om tillatelse.
- Plan om å legge inn i Vannmiljø - data for Harestuvatnet for de siste 15 årene. Har fått på plass en til å gjøre jobben.
- Ny leder for vann og avløp - Geir Andre Olsen. Han sitter i dag i Vannområdets styringsgruppe som politisk representant for Lunner kommune.

Lørenskog

- Oppdaget at ishockeybanen var koblet på overvannet. Så når de etter sesongen skrapper av isen så smelter det i en kum, før det går ut i overvannsnett. Det er mye maling på isen, og det ble derfor oppdaget ved at rensedammen var blitt hvitgrønn. Det var ikke mulig å se igjennom vannet. Dette er en kobling som kommunen godkjente tilbake i 1999. Det er høyere temperatur, pH og suspendert stoff i vannet som kommer fra ishockeyhallen.
- Startet opp badevannsprøvetaking for året. Har kjøpt inn prøvetakingsstang og secchiskive til hvert vann. Funnet amfibieparasittsopp i ett av vanna, så det er viktig å ha eget utstyr til hvert vann da det ikke er sammenheng mellom vannene.

Nittedal:

- Elveforum fortsetter med å teste ut søppelsamleren - satt ut igjen i Ørfiskebekken, og skal settes ut i Nitelva til sommeren. De ser på flere muligheter i Lillestrøm kommune.
- Fått støtte 140 000 til edelkrepskartlegging. MiljøDNA og teineundersøkelser.
- Fått støtte til 110 000 til kjempespringfrø. Elveforum styrer dette og ansetter student.
- VA-på langs pågår. Det har tidligere vært utslipp av bentonitt, men ikke vært noe på en stund. Statsforvalteren informeres fortløpende.
- Befaring med Statsforvalter i forbindelse med myrrestaurering som skal gjøres til sommeren.
- Fått melding om hogst i en ravine hvor hogstmaskinen også har kjørt i bekken. Dialog med landbrukskontoret, de følger opp om det er gitt en tillatelse til hogst.
- Laget en politisk sak om høringen av nasjonale hovedutfordringer
- Varingskollen - skal fylles opp med masse. Godkjenning skal opp 15. juni. Har hatt et erfaringsmøte med Rælingen (Guro deltok ikke). Ønsker dialog rundt slike saker. Gytebekk for ørret nedstrøms. Tar gjerne imot innspill.
- Akutt forurensningssak på Åneby, hvor en oljetank har blitt tatt ut. I den forbindelse har det lekket ut olje. Kommunen er litt usikker på hvilken rolle brannvesenet har i slike tilfeller.
- Fått flere henvendelser om badstuer i elva. Lurer på om noen har gjort noen vurderinger.
 - [Rælingen har en badstusak, men har ikke tenkt så mye på vannkvalitet.](#)
- Forespørsel fra elveforumet, de ønsker å søke fra handelens miljøfond om midler til en gummigranulatstøvsuger.

Lillestrøm:

- Begynnelsen av mai - studietur til Drammen. Initiativ fra de som jobber med klimatilpasning og overvann. Flomsikringsprosjekter og bekkerestaureringsprosjekter som også handler om overvann. Fått til mye de siste fem årene.
- Jobber med en ny ravinekartlegging. Har en oversikt fra før, men har nå valgt ut 32 nye som skal kartlegges i sommer. Biofokus har fått oppdraget.
- Sak i juni om hovedutfordringer.
- Frivillig vern ønskes ved Isakbekken. Liten kommunal skog som er våtmarkspreget med en del død ved og gammel skog. Ønsker å se på vern.
- Skal lage en plan for fremmede arter. Forhåpentligvis på høring til høsten.
- Kommuneplan samfunnsdel, arealinnspill på vindkraft og skytebaner. Bestilt NIN kartlegging for arealene som ønskes til vindkraft og skytebaner.
- Jobber med planvask.
- Store saker som tar en del tid som også påvirker vann og vassdrag, blant annet:
 - Glommakrysningen - SVV har levert masse rapporter og informasjon. Behandling som skal skje i løpet av 2026. Store områder kommer til å ødelegges
- Thongruppen jobber med et prosjekt langs Sagelva. Jobber med å se på om man kan få til en bedre restaurering av kantsonen enn det som er gjort tidligere.
- Kommunedelplan for Kjellerområdet. Mye opprydding av forurenset grunn. Restaurering av myr. Hvordan skal området utnyttes? Åpning av bekk? Stort overvannsprosjekt, vannet føres til Nitelva og Sogna.
- Kartlegging av fisk i landbruksbækker
- Jobber med prosjekt om restaurerbar natur. Støtte av sparebankstiftelsen.
- Samarbeid med våtmarkssenteret.

Nannestad:

- Kjempespringfrø, 120 000 kr fra Statsforvalteren. Fortsetter med bekjempelse som er gjort før, men et redusert område. Fått to sommerelever til å jobbe med å luke planter.
- Brann på Bahus, slokningsarbeidet kan påvirke Bahusbekken.
- Akutt forurensningssak i oktober som de fortsatt holder på med. Rapport fra Norconsult. Det er en gytebekk og bekken har blitt påvirket. Det positive er at bekken nå er kartlagt, elfiske og hulromundersøkelser. Har funnet et potensielt vandringshinder. Fått bedre kommunikasjon i etterkant på tvers av avdelingene.
 - Elfiske må gjennomføres senere også.
- Kartlegging av restaurerbar natur. Satt vekt på kantsoner og mulighet til å åpne bekker i "grå" arealer. Ser på om det er noen strekninger som kan trekkes inn i prosjektet, som NINA kan undersøke.

Gjerdrum:

- Tatt 15 prøver i Ulvedalsbekken i Gjerdrum. Ble tatt i forrige uke og venter nå på resultater. Forbereder kontroll av spredt avløp i samme område.
- Skal ta noen prøver til senere - ved en nedlagt fyllplass.

Statsforvalteren:

- Miljødirektoratet har kommet med nye forventninger til oppdatering av Vann-Nett blant annet når det gjelder påvirkninger.
 - Kantsoner, kulverter o.l. Kan per nå ikke plassere dem må
- Splitting av vannforekomster - Miljødirektoratet som må godkjenne - men kan sende det til Statsforvalteren så kan de legge det frem.
- Kalkingsmidler - fått mer midler enn det har blitt søkt om.
- Vassdragsvernet som har falt - Statsforvalteren har diskutert.
- Avløp: i innspurt av å gjennomgå fjorårets egenkontrollrapporter.
- Juristen har kommet tilbake etter permisjon, skal jobbe med ulovlighetssaker, blant annet på kantsoner.
 - Statsforvalteren kan politianmelde eller sende til NVE. Har ikke hatt praksis med å politianmelde, men vurderer nå å gjøre dette, i hvert fall for de større sakene. Kommunene kan også følge opp ved hjelp av plan og bygningsloven.
 - Guro: NVE fått tilsendt en del ulovlighetssaker på kantsoner, men ingen var blitt fulgt opp.
 - Skal saker om ulovlig hogst i kantvegetasjonen sendes til Statsforvalteren først eller rett til NVE?
 - Svar: Kan sende rett til NVE da det er de som er rett myndighet. Send med så mye info som mulig. Men NVE er underbemannet, og prioriterer ikke ulovlig hogst i kantsonene.
 - NVE ønsker å overføre myndigheten til Statsforvalteren i og med at de sitter med dispensasjonssakene. Men det er usikkert om det vil følge med ressurser. Ikke avgjort per nå om dette vil skje.
- Starter en ny fisk og vilt rådgiver i midten av juli.

Ullensaker:

- Åpnet ny rensedel på Gardermoen renseanlegg 28. mars.
- Fått 100 000 til å bekjempe kjempespringfrø.
- Politisk sak om hovedutfordringer i Juni.
- Fått midler til planvask
- Med på kartlegging av restaurerbar natur
- Tatt tak i snødeponier, for å finne ut hvor det deponeres snø i kommunen.

Rælingen:

- Fått midler fra Miljødirektoratet til å kartlegge raviner, men ikke fått noen til å gjøre arbeidet.
- Sundbekken - sliter med vannføring til alpinanlegget. Nytt forslag å lage en stor dam/demning på toppen av Marikollen. Som kan føre til bortkjøring av enorme mengder med stein. Kan være de ender opp med Fjerdingsbyputten - ingen ting er avklart.

Vedtak: Informasjonen tas til orientering

Sak 21: Møteplan 2025

- September
- Desember

Vedtak: Møteplan godkjennes. Forslag til møtedatoer i september sendes ut i etterkant av møtet

Eventuelt

Rælingen:

- Eposter fra Indre Østfold som har vært i kontakt med Statsforvalteren i forbindelse med signalkreps og krepsepest. Indre Østfold har laget mye materiell for å sette opp informasjon om hvordan man kan unngå å spre dette. Og det er fritt å benytte materialet.
- Spørsmål om vannområde skal tilpasse materialet for kommunene.
 - Tommel opp fra alle.

Nittedal:

- Badstue. Internt møte. Skal det stå over to måneder må det søkes om dispensasjon fra kommunens arealdel. (og leies ut).
 - Skade på livet i vann, spissnutefrosk. Lite tjernt - Mortetjern, hvor det kunne vært aktuelt med en badstu for utleie. Såper vil være skadelig for amfibiene i tjernet.
 - For å unngå slike negative ulemper på naturmiljø - så vil kanskje badstu egne seg best i større vann, og ikke på de småtjerna.
 - Kari-Anne: Startgropa - første badstu sak. "hermet" etter Jevnaker. Blir en dispensasjon fra kommuneplan. I Jevnaker har de midlertidig tillatelse som har vært på høring. I Lunner så gjelder det Harestuvatnet. Tilbakemelding fra Statsforvalter har ikke vært positiv. Bør ikke være for eksempel ti stk i Harestuvatnet eller i mindre

vann. Indre Østfold kommune har lagd en badstu i Øyeren. Da kan man lettere styre om det blir flere osv.

- Lenke til politisk sak ønskes av Linda!
- Hilde: Ingen saker i Lillestrøm per nå så vidt hun vet. Høres ut som det er relevant å tenke på størrelse på vannet, og om den skal stå på vann eller land.
- Sunniva: Stor interesse for å bygge bastu rundt om kring. De har ikke mye erfaring, men jobber med dette per nå. Kan sende uttalelsen.

Nannestad:

- Har bestilt utstyr for å kunne måle dybde i myr - har fått opplæring. Er mulig å leie utstyr og gjøre dette. Ta kontakt med Sara